

ת"פ 57860/07/14 - מדינת ישראל נגד ע י

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 57860-07-14 מדינת ישראל נ' י(עציר)

בפני
בעניין: כב' השופטת זהבה בוסתן
מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד שמי לוי

המאשימה

נגד

ע י (עציר) ע"י ב"כ עו"ד ניל סיימון

הנאשמים

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירה של שוד, לפי סעיף 402 (א) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "**חוק העונשין**") וצירף תיק נוסף (ת.פ. 51351-10-14, בית משפט שלום ת"א) בו הורשע בעבירה של גניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.

כתבי האישום

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 25.7.14 בשעת צהרים הגיע הנאשם לתחנת אוטובוס, הסמוכה לתחנת רכבת "ראשונים" בראשל"צ. באותה עת שהתה המתלוננת (להלן: "**מתלוננת א**") בתחנת האוטובוס ושוחחה בטלפון נייד מסוג איפון 4. הנאשם הסתכל על המתלוננת בעודה מדברת בפלאפון וכשהמתלוננת הסתובבה, כך שגבה פונה אל הנאשם, קפץ עליה הנאשם, אחז בה מאחור וניסה לשחרר בכוח את אחיזתה מהפלאפון.

המתלוננת שהתנגדה וצעקה הצליחה להשתחרר מהנאשם. הנאשם זינק בשנית, קפץ על המתלוננת מאחור, תלש בחוזקה את הפלאפון מידה, ונמלט מהתחנה. עובר אורח רדף אחרי הנאשם, נאבק בו והשיב למתלוננת את הפלאפון.

כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו למתלוננת כאבים באוזנה.

על פי העובדות בכתב האישום אותו צרף הנאשם, הוא גנב ביום 19.12.2013, בשעות הבוקר, את תיקה של המתלוננת (להלן: "**מתלוננת ב**") שהיה בתוך עגלת ילד איתו טיילה באזור הטיילת בתל-אביב. התיק הכיל פלאפון, ארנק ובו כרטיס אשראי ושטרות כסף.

עדות המתלוננת א'

3. במסגרת הטיעונים לעונש העידה המתלוננת א'. לדבריה האירוע התרחש ביום ו' בשבוע, בצהרי היום, עת הייתה בדרכה למסיבת ברית אליה לא הגיעה בעקבות האירוע. במהלך סוף אותו שבוע שהתה במחיצת הוריה אך במוצאי שבת לקראת החזרה לשגרה השבועית קיבלה התקף חרדה שמנע ממנה להירדם כל אותו הלילה, הקשה על נשימתה וגרם לה לדפיקות לב מואצות ומחשבות לא טובות. היא לא הצליחה להגיע ביום א' לעבודתה ונאלצה לקחת שני ימי חופש. בעקבות האירוע חשה שנלקח ממנה הביטחון העצמי, היא אינה מעיזה לצאת בשעות מאוחרות, שוקלת היכן להחנות את רכבה, וחוששת כששומעת בקלטה ברחוב צעדים מאחוריה.

טיעוני ב"כ המאשימה

4. הנאשם הודה בעובדות כתב האישום בפתח ישיבת ההוכחות הראשונה, לאחר שעדי התביעה, לרבות המתלוננת א' התייבבו כדי להעיד.

הערך החברתי שנפגע כתוצאה ממעשי הנאשם הוא פגיעה בשלומה ובטחונו של המתלוננת וזאת לצד הפגיעה ברכושה. נפגעה גם הזכות להתהלך ללא מורא ופחד, ובטחונו ועצמאותה של המתלוננת נעלמו.

מעשי שוד של טלפונים סלולריים הפכו למכת מדינה הפוגעת פגיעה אנושה בביטחון האישי וברכוש של הציבור. בהתייחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הפנתה ב"כ המאשימה לעדות המתלוננת, למניע הכספי שהביא את הנאשם לבצע את העבירה ולתכנן שקדם לביצוע העבירה.

בעניינו של הנאשם קיימים שיקולי הרתעה המהווים שיקולים לחומרא: עברו הפלילי הכולל עבירות רכוש, איומים וסמים, מאסר על תנאי שתלוי ועומד כנגדו, הרתעת הרבים לאור העובדה שעבירות של שוד טלפונים סלולריים הפכו למכת מדינה, ויש מקום למסר ברור כי על מבצעייהם יושמו מאסרים ארוכים, למען יראו וייראו.

לעמדת המאשימה, מתחם הענישה הראוי הוא בין 2.5 ל-5 שנות מאסר והעונש הראוי לנאשם צריך להיגזר בחצי העליון של המתחם, מאסר על תנאי, פיצוי כספי ומשמעותי למתלוננת.

5. באשר לתיק הצירוף: הנאשם הורשע בעבירה של גניבה ממתלוננת ב' שכל חטאה היה בכך שהניחה תיק בעגלת ילד. התיק הכיל פלאפון וארנק עם כרטיס אשראי. מעבר לפגיעה הכלכלית יש להדגיש את ההליכים הבירוקרטיים הכרוכים בהשגת המסמכים שנגנבו מהמתלוננת. המתחם הנהוג בעבירות אלו הוא מעונש מאסר לתקופה שניתן לרצותה בעבודות שירות ועד 8 חודשי מאסר. המאשימה מבקשת להטיל על הנאשם עונש ברף העליון של המתחם, במצטבר לעונש בעבירת השוד.

6. בעניינו של הנאשם הוגשו שתי חוות דעת פסיכיאטריות (האחת מטעם התביעה והאחרת מטעם ההגנה). בשתיהן נמצא הנאשם כשיר לעמוד לדין.

מחוות הדעת שהוגשה על ידי הפסיכיאטר המחוזי (ת/2) עולה כי הנאשם אינו סובל מבעיה של הבנה חלקית אלא מדובר באדם דכאוני עם רקע של בעיות התנהגות. מדובר בנאשם אשר שירת בצבא 3.5 שנים. במעצר קודם בשנת 2011 התקבל למב"ן לאחר שטען ששומע קולות, אך במהלך אשפוזו הודה ששיקר במטרה להתקבל לאשפוז משום שבאגף בו שהה לא התייחסו לבקשותיו. הנאשם אובחן כסובל מהתמכרות לאלכוהול והפרעת אישיות אנטיסוציאלית. בין מאסריו המשיך לשתות אלכוהול, לצרוך סמים ובשנת 2013 אובחן כסובל מהתמכרות לחומרים פסיכואקטיביים. במהלך אשפוזו בתיק דנא הודה בפני הבודקים כי ביצע את המעשים בעת שהיה תחת השפעת סמים ולכן לא ידע מה הוא עושה. הבודק התרשם שהנאשם מתמצא היטב בסיטואציה המשפטית ומצפייה בחקירותיו ניתן היה לראות כי הנאשם לא אמר דבר אותו ניתן לפרש כסימן לחשיבה לא מאורגנת או מחשבות שווא. בלטו מניפולטיביות ונטייה להשליך אחריות על גורמים חיצוניים.

הוגש גם מסמך מטעם ההגנה שכותרתו "יעוץ פסיכיאטרי" (נ/1). הוסכם על הצדדים כי המסמך יוגש כחוות דעת בסייג כי לא מדובר בהסכמה עקרונית אלא רק לתיק הספציפי. לטענת המאשימה, יש להעדיף את חוות דעתו של הפסיכיאטר המחוזי שהיא יסודית, מעמיקה, ומסתמכת על בדיקות ומסמכים רבים. לעומת זאת המסמך נ/1 נסמך בעיקרו על בדיקה קלינית יחידה שלא הסתיימה מכיוון שהנאשם לא אפשר לבודק לסיימה. על פי ממצאי הבודק מהלך החשיבה מאורגן, ללא כל הפרעה, אין מחשבות שווא או איבוד דעת, בוחן המציאות תקין, שיפוט פורמלי תקין, ובשל סיום מוקדם של הבדיקה הוא לא ניתן היה למצותה ולבודק פרמטרים נוספים. להתרשמות הבודק ועל אף שלא סיים את הבדיקה, לנבדק יש תובנה חלקית.

אין לראות בחוות הדעת מטעם הנאשם כנסיבה לקולא. לא מדובר בקביעה חד משמעית ולא ברור כיצד הרושם בדבר תובנה חלקית מתיישב עם שאר התובנות האחרות שמצא עורך חוות הדעת ועם עצם העובדה שגם לשיטת הבודק, הנאשם הביע חוסר מהימנות ואובייקטיביות כשהוא נשאל על המעשים שמיוחסים לו, והפגין ירידה באמינות כשהוא מדבר על העבירה.

טיעוני ב"כ הנאשם

7. ב"כ הנאשם הפנה להודיית הנאשם וחרטתו על מעשי העבירה. לעובדה שהפלאפון הוחזר למתלוננת א' ולכך שהנאשם רצה לסיים את התיק בהליך גישור אך הדבר לא הסתייע עקב דרישת המאשימה להפקדת פיצוי מראש למתלוננת א', דרישה שהנאשם לא יכול היה לעמוד בה. בתיק הצירוף, כל מה שנגנב הוחזר כי התיק נתפס.

8. הנאשם נשלח לבדיקה פסיכיאטרית במסגרת הליך המעצר ומהבדיקה עלה כי יש לו בעיות נפשיות שמגיעות עד כדי מחלת נפש, הוא סובל מהפרעות. השילוב של שימוש בסמים ואלכוהול עם ההפרעות, מביא את הנאשם למצבים שהוא מגיע אליהם. הנאשם אינו נוטל סמים ואלכוהול כדי לבצע עבירות. הנאשם דר רחוב ללא תמיכה, וככל שהוא מרבה להשתמש בסמים פסיכואקטיביים ואלכוהול מתגברות הבעיות הנפשיות שלו. אין המדובר באדם בריא, וגם אם הוא כשיר מבחינה משפטית, הוא סובל מבעיות שאובחנו בעבר כנפשיות.

בזמן שהנאשם אינו במעצר אינו מקבל את הטיפול התרופתי לו הוא זקוק, ולכן הוא בורח לטיפה המרה

ולסמים.

כעולה מהמסמך נ/1, הפסיכיאטר שבדק את הנאשם מסכים עם האמור בחו"ד של הפסיכיאטר המחוזי, אך מוסיף כי בבדיקה יש הרגשה שלנאשם תובנה חלקית למעשיו עקב דיכאון.

9. מתחם הענישה לדעת ההגנה נע בין 6 חודשי מאסר עד 24 חודשי מאסר, ויש לחרוג מהמתחם לקולא, תוך מתן משמעות עונשית למצבו.

דין והכרעה

10. הנאשם יליד 1982, עלה לארץ מאתיופיה בשנת 1992, רווק, חסר מקצוע, ללא מקור פרנסה מוגדר, עובד לסירוגין בעבודות מזדמנות, ללא מקום מגורים קבוע.

11. העיקרון המנחה בקביעת העונש כפי שנקבע בתיקון מס' 113 לחוק העונשין הוא עיקרון ההלימה. על פי הוראות החוק, מקום בו הורשע נאשם בכמה עבירות המהוות כמה אירועים, יש לקבוע מתחם עונש הולם לכל אירוע בנפרד. בקביעת מתחם העונש על בית המשפט להתחשב בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

12. הערכים החברתיים שנפגעו בשני האירועים שביצע הנאשם הם פגיעה בשלומן וביטחון של המתלוננות, פגיעה ברכושן ופגיעה ביכולתן להתהלך ללא מורא ופחד.

13. נדמה שאין צורך להכביר בחומרתן של עבירות הרכוש בכלל, וכאשר הן הופכות לשוד המלווה באלימות או באיומים על הקורבן בפרט. בענייננו - שתי העבירות בוצעו בצהרי היום, בעיבורה של עיר, וכלפי נשים מזדמנות, כאשר לעבירה הראשונה נלוותה גם אלימות.

(ראהע"פ 8660/10 פלוני נ' מדינת ישראל, (ניתן ביום 17.5.11); ע"פ 3629/05 חסין נ' מדינת ישראל; ע"פ 4177/06 מדינת ישראל נ' אבו הוואדי)

שוד טלפונים הפך זה מכבר למכת מדינה, והדברים מצאו ביטויים בפסיקת בית המשפט העליון.

14. בהתייחס לעבירת השוד, הפנו ב"כ הצדדים לפסיקה הנוהגת לדעתם בעבירות שוד. אומר כבר עתה כי הפסיקה אליה הפנתה המאשימה חמורה לאין שעור מחומרת העבירות שביצע הנאשם ואילו ב"כ הנאשם הפנה לפסיקה רלוונטית.

ב"כ המאשימה הפנתה לע"פ 5535/12 אנגסום כאברי נ' מדינת ישראל (להלן "ענין כאברי") + ע"פ 6471/12 יוסף (פאדל) בשיר נ' מדינת ישראל (להלן "ענין בשיר"), שהדין בהם אוחד. כאברי אזרח

אריתריאה ומבקש מקלט בישראל, הורשע לאחר שמיעת ראיות בקשירת קשר לביצוע פשע ובשוד בנסיבות מחמירות, הוטלו עליו בבית משפט קמא 4.5 שנות מאסר בפועל ומאסר על תנאי. כאברי קשר עם אחר לשדוד מתלוננת שהלכה ברחוב. לשם כך הם תקפו אותה, האחר תלש בחוזקה את התיק בו החזיקה וכאברי אחז במכשיר טלפון סלולרי וניסה לחטוף אותו ממנה. כאברי גם הפיל את המתלוננת ארצה והיכה אותה בפניה, אך בעקבות צעקותיה נמלט מהמקום ללא הטלפון הסלולרי. לאחר מכן, התחלקו כאברי ושותפו בתכולת התיק אותו גנבו מהמתלוננת.

בשיר, אזרח סודן ומבקש מקלט, הודה והורשע בשוד ובשיבוש מהלכי משפט, הטלו עליו 4 שנות מאסר ומאסר על תנאי. בשיר התקרב אל מתלוננת שהלכה ברחוב וחטף מידה את הטלפון שהחזיקה בידה והחל לרוץ, המתלוננת רדפה אחריו, וכשהצליחה לאחוז בחולצתו, תקף אותה בשיר בכך שדחף אותה והפילה ארצה. המתלוננת המשיכה לרדוף אחריו עד שנפל ובמנוסתו הפיל את הטלפון מידו. בשלב זה הרימה את הטלפון הסלולרי מהרצפה ובתגובה ניסה בשיר לחטוף אותו פעם נוספת מידיה. המתלוננת צעקה לעזרה ורדפה אחריו עד לעיכובו בידי עוברי אורח. לאחר מעצרו התחזה בשיר לפני השוטרים שעצרו אותו לאדם אחר.

בשני המקרים (שהדיון בהם כאמור אחד) קבע בית משפט קמא כי טווח הענישה צריך להיות בין 3 ל - 6 שנות מאסר.

בית המשפט העליון, לאחר שבחן את הפסיקה הנוהגת ציין **"הרף העליון של מתחם הענישה הראוי בעבירות שבנדון ובנסיבות דומות נע בין 32 עד 42 חודשי מאסר, זאת לאחר העלאת רף הענישה כתגובה עונשית להתגברות היקף עבירות השוד בנסיבות דומות"**. על כאברי שהורשע עבירה לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין (שוד בנסיבות מחמירות) כיוון שהשוד בוצע בחבורה, ותוך נקיטת אלימות הטיל על 46 חודשי מאסר בפועל, ואילו על בשיר, שביצע עבירה לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין (שוד), הטיל 40 חודשי מאסר בפועל.

המאשימה גם הפנתה לת.פ. 42452-07-12 **מדינת ישראל נ' אברהים כארג'ה** בו הוטל על נאשם שהורשע בעבירות של שוד בנסיבות מחמירות, תקיפת שוטרים, ושיבוש מהלכי משפט עונש מאסר של 52 חודשים והופעל במצטבר עונש מאסר על תנאי של 8 חודשים.

ההגנה הפנתה לע"פ 772/13 **איברהים יחיא נ' מדינת ישראל** (להלן **"עניין איברהים"**), בו הורשע המערער בעבירות של שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין ושב"ח. בית משפט קמא קבע פעם נוספת כי מתחם הענישה ההולם עומד על 3 עד 6 שנות מאסר בפועל וגזר עליו 4 שנות מאסר בפועל ומאסרים על תנאי. איברהים ניהל שיחה קצרה עם אישה שישבה על ספסל בגן ציבורי ואז נטל את תיקה ונמלט מהמקום בריצה. המתלוננת דלקה אחריו תוך שהיא צועקת לעברו "גנב", ובחלוף מספר שניות של מרדף הצליחה להשיג אותו. בשלב זה חסם איברהים את פיה כדי להשתיקה, אחז בידה בכוח והפילה ארצה. איברהים שכב על גופה של המתלוננת והכניע אותה, ולאחר מכן קם ונמלט מהמקום כשהתיק בחזקתו. כתוצאה מהאירוע נשרטה המתלוננת בפניה ובגרה לה שטף דם קל בידה.

בית המשפט העליון הפריד בין עבירת השב"ח ועבירת השוד, וקבע לכל אחת מהן מתחם עונש נפרד, תוך שציין כי **"מדיניות הענישה ביחס למעשי שוד הדומים בנסיבותיהם למקרה דנא על פי סעיף 402(א) לחוק**

נלמדת מעין בפסיקתו של בית משפט זה ברבות השנים ובפרט לאחר כניסתו של תיקון 113 לחוק לתוקפו. במקרים שונים שעניינם מעשי שוד שבוצעו באופן "ספונטני", ללא תכנון מוקדם וללא שימוש בנשק, תוך שלפגע העבירה לא נגרמו נזקים או שנגרמו נזקים שאינם חמורים, נקבעו מתחמי ענישה בטווח הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין כ - 28 חודשי מאסר בפועל, ונגזרו על הנאשמים עונשים בסדרי הגודל האמורים (ראו, למשל: ע"פ 5942/13 מג'ד נ' מדינת ישראל (10.20.2014); ע"פ 7655/12 פייסל נ' מדינת ישראל, (4.4.2013)). באשר לעונשים אשר נגזרו במקרים הדומים עד מאוד לענייננו טרם כניסת תיקון 113 לחוק לתוקפו, ראו, למשל: ע"פ 364/07 עטאטרה נ' מדינת ישראל (11.4.2007); עניין אבו עזיז המצוין לעיל). נקל לראות שמדיניות הענישה המשתקפת בפסיקה הנ"ל שונה מזו שצוינה גזר הדין במקרה דנא". בית המשפט העליון הטיל על איברהים 24 חודשי מאסר בפועל.

בע"פ 6862/13 ראייד חג'אזי נ' מדינת ישראל (להלן "עניין חג'אזי"), הורשע חג'אזי, תלש שרשרת זהב עבה מצווארו של אדם שצעד בשעת לילה מאוחרת ברחוב. הוא הורשע בעבירה של שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין. בית המשפט קמא הטיל על חג'אזי 40 חודשי מאסר, ובית המשפט העליון, בהסתמך על עניין איברהים הנ"ל, קבע כי מתחם הענישה נע בין 6 חודשי מאסר לבין 28 חודשי מאסר, והטיל על חג'אזי 28 חודשי מאסר.

15. כאמור הפסיקה אותה הציגה המאשימה אינה הפסיקה הנוהגת בהשוואה למעשי הנאשם. מאידך הפסיקה שהציגה ההגנה מלמדת על הפסיקה הנוהגת במקרים דומים. בהתחשב באמור, ובהתחשב בעובדה שלא קדם לביצוע העבירות תכנון והמתלוננות היו קורבנות אקראיים, הנזקים שנגרמו למתלוננות, כאשר למתלוננת א' נגרמו מלבד הנזקים הנפשיים עליהן העידה גם נזקים גופניים כמתואר בכתב האישום וכאשר הסיבות שהביאו את הנאשם לביצוע העבירות הם סיבות כלכליות אני קובעת כי מתחם העונש לעבירת השוד שביצע הנאשם היא בין 6 חודשי מאסר לריצוי בפועל ועד 28 חודשי מאסר בפועל בצרוף למאסר על תנאי ופיצוי למתלוננות.

16. באשר לעבירת הגניבה הטווח עליו הצביעה המאשימה בין מאסר שניתן לרצותו בעבודות שרות ל- 8 חודשי מאסר הוא הרף הנוהג (ראה ת.פ. 26081-08-12 מדינת ישראל נ' ג'לאל אדריס; ת.פ. 4139-06-13 מדינת ישראל נ' אברהם אבו קסיס (ניתן ביום 28.1.14))

17. לא מצאתי במקרה זה סיבות לסטות מהמתחם לחומרא או לקולא. בקשת הסנגור לסטות מהמתחם בשל שיקולי מצבו הנפשי נדחת. סטייה לקולא מתאפשרת רק במקרה של שיקולי שיקום. מצבו הנפשי של הנאשם יבוא בחשבון בתוך המתחם.

18. בקביעת העונש בתוך המתחם יש להתחשב בפגיעת העונש בנאשם. הנאשם בן 22, דר רחוב, עלה לארץ מאתיופיה בהיותו בן 10, חסר מקצוע וללא מקור פרנסה קבוע. הנאשם רווק ולא נטען כי הטלת עונש מאסר תפגע במי ממשפחתו.

שתי חוות הדעת הפסיכיאטריות שהוגשו בעניינו מלמדות כי הוא כשיר לעמוד לדין, מכור לסמים ולא לכוהול, וסובל ממצב דכאוני עם רקע של בעיות התנהגות. הפסיכיאטר המחוזי שבדק את הנאשם בדיקה מלאה ומקיפה (בהבדל מהפסיכיאטר מטעמו שנאלץ להפסיק את הבדיקה כי הנאשם לא איפשר להשלים אותה) לא התרשם כי לנאשם תובנה חלקית). על

הנאשם נטל אחריות והודה במיוחס לו ואף הביע חרטה והתנצלות.

19. עברו של הנאשם מכביד וכולל עבירות רכוש איומים וסמים. תלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי בן 4 חודשים מת.פ. 6734-03-13.

20. לאור כל האמור אני דנה את הנאשם לעונשים הבאים:

א. מאסר לתקופה של 24 חודשים.

ב. אני מפעילה את המאסר המותנה בן 4 חודשים מת.פ. 6734-03-13 שירוצה במצטבר לעונש בתיק זה ובסה"כ ירצה הנאשם 28 חודשי מאסר שימנו מיום מעצרו 25.7.14.

ג. אני מטילה על הנאשם מאסר על תנאי לתקופה של 12 חודש שלא יעבור עבירה של שוד או אלימות כלפי אדם שתוצאתה חבלה או עבירת רכוש מסוג פשע תוך 3 שנים מיום שחרורו.

ד. אני מטילה על הנאשם מאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים שלא יעבור עבירה של רכוש או אלימות מסוג עוון תוך 3 שנים מיום שחרורו.

לאור מצבו הכלכלי של הנאשם לא ראיתי להטיל עליו קנס או פיצוי למתלוננות.

ניתן היום, ט' סיוון תשע"ה, 27 מאי 2015, הנאשם ובאי כוחו.